

РАДУ НОР ОКЕАНЪТ В ПЛАМЪЦИ

Превод от румънски: [Неизвестен], 1960

chitanka.info

Вестта се разнесе толкова бързо, че за по-малко от час обиколи земята.

Съобщенията бяха кратки, те не даваха подробности, от които да проличат размерите на катастрофата: „На 27 февруари, в 23 часа и 45 минути в Тихи океан, до Марианските острови, върху площ от няколкостотин квадратни километра, се е появило голямо вълнение и гигантски водни маси; са се издигнали към небето. За няколко минути, колкото е продължило необикновеното явление, са потънали всички кораби намиращи се в съответната зона.“

Интересно защо буржоазните вестници и радиостанции не дадоха гласност на радиограмата, изпратена, малко по-късно от японската морска служба, до всички пристанища и кораби в Тихи океан: „Водите в падината Бенин са силно радиоактивни. Грози ви опасност!“, „Не плувайте във водите между Япония и Марианските острови! Грози ви опасност!“.

На втория ден започнаха да пристигат нови вести. Един търговски кораб под порториканско знаме на име „Силвър стар“ е изчезнал с целия си екипаж. Също така е потънал и японският океанографски кораб „Тана-мару“. Бяха останали само трима свидетели: двама моряци и Номо-сан, сестра на известен биолог, ръководител на научната експедиция върху „Тана-мару“. Спасяването на тримата е станало при много странни обстоятелства. В момента на катастрофата целият екипаж е скочил от борда, без да държи сметка за високата температура на водата. Само момичето и двамата моряци, които не са знаели да плуват, са останали на палубата. Тогава се е появил хеликоптер с двама души — Лийч и Портър, които отнасят от потъващия кораб тримата корабкрушенци.

* * *

Това се случи няколко месеца преди катастрофата. Фреди Лийч бе хидролог на японския океанографски кораб „Тана-мару“.

Мракът настъпи внезапно. Номо-сан стоеше облеганата върху перилата. Тя беше дребна красива японка, с лице като праскова и с черни, бадемови очи. Тя напомняше на Фреди за малките статуетки от севърски порцелан, които той бе видял в някакъв музей. Но въпреки

очарователната си външност, Номо-сан не беше много забавна. Със своите вечни занимания с химически анализи, с Гайгер-Мюлеровите уреди, с радиациите, тя не беше по вкуса на Фреди. Фреди Лийч беше в затруднено положение: той се умори да я обсипва с любезности, но напразно. Номо-сан се правеше, че не ги чува, не ги разбира и само променяше израза на лицето си с лекотата и непринудеността на дипломат.

Въпреки всичко Фреди Лийч не се предаде. Винаги, когато я виждаше сама, той подготвяше ново нападение. Подобно нещо се случи и сега. Той скочи от шезлонга с бързината на баскетболист и се поклони:

— Добър вечер, Номо-сан!

— О, мистър Лийч, тук ли сте? Сигурно и Вие сте излезли да поздравите безбрежната красота на тази нощ... Не Ви ли се струва, че небето е от кадифе?

— Разбира се, Номо-сан, кадифето би било най-доброто облекло за Вас.

— Кажете, мистър Лийч — запита безразлично Номо-сан, — какви резултати Ви дадоха последните изследвания? До каква дълбочина се простира студеното течение? Утре сутринта съм намислила да взема няколко проби от водата и изчисля радиоактивността...

— Радиоактивността ли? Но, мила Номо-сан, мислите ли, че сега е време да се говори за радиоактивност?

— Зная, че Ви отегчават нашите постоянни занимания върху радиацията. Но разберете, господин Лийч, Япония е страната на Хирошима, страната, в която и днес още умират хора засегнати от безпощадната атомна епидемия. Аз Ви показах в Нагазаки рибари с отровена кръв от излъчванията и Вие обърнахте главата си. Ние японците не можем и не бива да отвърщаме очи. Минаха много години от Хирошима, но моретата около нашите острови са все още радиоактивни. Опитите с атомни бомби продължават да тровят въздуха и водите на Япония. За нас изследванията, които имат за цел отстраняването на радиоактивността, са въпрос свързан с нашето собствено съществуване.

Номо-сан се разгорещи и очите ѝ заблестяха... Фреди гледаше надолу и се чувствуваше неудобно.

След това тя започна да разказва как наблюденията от последните години са доказали, че радиоактивните вещества, които заразяват водата, могат да бъдат погълнати и задържани от голямо количество фито и зоопланктони. Преди няколко години, океанографите от кораба „Суакопу-мару“ намерили около атола Бикини, където се правеха опитите с атомна бомба, живи същества хиляди пъти по-радиоактивни отколкото водата, в която живеели.

— Както знаете, господин Лийч — завърши разказа си Номосан, — аз се занимавам с едноклетъчния вид *Afanocapsa Roodeksi*. Днес завърших нова серия от опити, 84-тата по ред, и идвам до заключението, че *Afanocapsa* има по-голяма абсорбираща способност на радиоактивност, отколкото чехълчетата. След като поглъща излъчванията този планктон умира и пада на дъното, където не може да причини никакво зло. Накратко искам да опитам обеззаразяване в широк мащаб в заразените от радиоактивни вещества води. Какво е мнението Ви, господин Лийч?

... Той стоеше замислен, когато от носа на кораба се чу викът на един моряк:

— Спрете машините! Корабокрушенец при носа!

Непознатият бе издигнат на борда на „Тана-мару“. Няколко часа се мъчеха да възвърнат живота му. Накрая той възстанови за кратко време мисълта си и можа да отговори на въпросите на капитана. Почина в четири часа сутринта, без мъки, с щастлив израз на обезобразеното си лице. Неговите изявления бяха отбелязани и потвърдени от подписите на трима свидетели: „Казвам се Хари Тейлър и съм роден в Детройт. Безработен съм. Работех всичко, за да не умра от глад. Бях нает на търговския кораб «Силвър стар», без да ми бъде казано какво ще върша. Всичко върху този кораб беше тайнствено. Не се знаеше какъв товар пренася и коя е целта на пътуването. Две седмици стояхме без да вършим нещо; като всяка събота ни се плащаше по 20 долара. Една нощ ни разбудиха. В пристанището беше пристигнала цяла колона от камиони. От тях натоварихме няколкостотин метални сандъци. Крановете не бяха употребени и всичко се извърши при пълна тишина. Когато навлязохме навътре в морето една нощ ни беше наредено да извадим всички сандъци от трюма, за да ги хвърлим зад борда. Не можах да сдържа любопитството си. Тайната на сандъците ме привличаше с неудържима

сила. Намерих някакво длето и слязох в трюма. Току-що нанесох първите удари и бях изненадан от появата на човек от екипажа. Той вместо да ми забрани извика ужасен и избяга. След няколко минути някой ми извика отгоре, като ми заповяда да изляза веднага на палубата. Подчиних се. Нахвърлиха се върху мен. Удряха ме с всичко що имаха под ръка, събориха ме на земята и започнаха да ме тъпчат с крака. Не зная колко е продължило изтезанието... Бях загубил съзнание. Когато дойдох на себе си, стоях на същото място, цялото ми лице беше в кръв, а тялото ми — истинска рана. Полудявах от болка и от страх, че може отново да ме изтезават, изпълзях към левия борд, отвързах един спасителен пояс и скочих. Не зная колко часа или дни са ме носили вълните докато вие ме уловихте. Това е всичко.“

Фреди Лийч стана неузнаваем. Напуснаха го спокойствието и самоувереността. Мислеше непрекъснато за нещастния Тейлър и неговите преживявания. Мъчеше се по някакъв начин да си обясни какво съдържаша сандъците: защо бяха пренасяни тайно и хвърляни в морето? Защо Хари Тейлър плати с живота си за едно невинно любопитство?

Една сутрин, когато корабът се намираще на няколко километра от Кагошима, един моряк загрижено съобщи на капитана, че липсва малката моторна лодка. Малко по-късно се разкри, че е изчезнал и хидрологът Фреди Лийч.

* * *

За Фреди Лийч беше доста лесно да бъде нает на „Силвър стар“ — корабът с мистериозния товар, на който убиха любопитния моряк. В отредената му кабина Лийч живееше с Роб Портър. Последният беше на около четиридесет години, слаб, със съвсем руса коса и винаги влажни очи. Той е бил летец, но заради пиянство му отнели правото да лети. Започнал бързо да пропада и с главоломна бързина достигнал сегашното си мизерно съществуване.

Това беше третото пътуване на „Силвър стар“. Храната беше задоволителна, работата малко, а парите достатъчни за пиене. С едно шише уиски, Фреди спечели бързо приятелството на Портър.

— Ако си умен човек — му каза веднъж Портър когато седяха на чашка, — няма да съжаляваш, че си дошъл с нас. Само едно да знаеш — не си пъхай носът там където не ти е работа! Ха, наздраве! На борда имаше един... Тейлър, мисля се казваше, бог да го прости...

Роб Портър изведнъж млъкна и се огледа изплашено наоколо. Фреди не настоява повече и го остави на мира.

Работите тръгнаха точно така както бе разказал Тейлър. Дойде редът на товаренето на сандъците, а след това вдигнаха котва. Работата на борда бе твърде лека. Фреди по цял ден се въртеше около моряците, наострил уши, да улови някакви нови подробности, но всичко бе напразно. Една нощ след като бе дежурен, вместо да се върне в каютата и си легне, той остана на палубата. Беше топло и кръглите прозорчета на капитанската каюта бяха отворени. Отвътре излитаха гласове. Капитан Фортунато разговаряше с помощника си и с притежателя на кораба Хибарес. Разговорът беше неспокоен.

— Трябва да сменим маршрута, господин Хибарес — каза капитанът. — Ще ни вземат на очи и вярвам, че това не ще допадне и на Вас.

— Разбира се, че не ще ми допадне, Фортунато. Но друго няма какво да сторим. И аз имам задължения и нареждания, които трябва да изпълня. В договора ни пише: „Сандъците да се изхвърлят в падината Бонин“. Така, че не искам да имам неприятности... Имам и без това достатъчно на главата! Само аз си знам как си изпатих заради оня, които се опита да шпионира. Заповядаха ми да присъствувам занапред при всички пренасяния и непрекъснато да наблюдавам екипажа. И това само затова, защото ти не можеш да си подбереш хората, Фортунато.

Помощник-капитанът Морис скочи от стола, приближи се до Хибарес и завика:

— Капитанът има сериозни причини! Дебне ни смъртна опасност!

— Ето на, сега пък започвате с опасността. Толкова пъти съм ви казал: сандъците не позволяват излъчванията да се разпространят. А падината Бенин има над 9 хиляди метра дълбочина.

— Но има нещо, което Вие не знаете, господин Хибарес — прекъсна го Морис. — Този район се слави с подводните си течения. Сандъците ще бъдат смачкани, а остатъците разнесени. Всичко ще се

зарази! Всичко! Докато излезем от района, лъчите ще навлизат в телата ни, в кръвта ни. Това е бавна, но страшна смърт, също като проказата...

Фреди чу всичко дума по дума. Той почувствува празнота в стомаха и като че някаква мъгла падна пред него. Хвана се с ръце за металните перила, готов да падне. Вдигна се шум, който накара гласовете в кабината да утихнат. Капитан Фортунато скочи и извика:

— Кой е там?

С няколко крачки Фреди Лийч достигна до стълбата и слезе в каютата си. Не забеляза обаче, че кърпата му се закачи на една кука около вратата и се развяваше от вятъра като флагче.

Роб Портър седеше на края на леглото и си тананикаше една моряшка мелодия, когато Лийч нахлу като буря в каютата.

— Роб, чуй ме, открих! Знаеш ли какво пренася „Силвър стар“? Радиоактивни остатъци!

Портър се прозина широко и отегчено попита:

— Е, и какво?

— Портър! Роб! Идиот ли си или се правиш на такъв! Ами, че това е най-мръсната работа на света! Чуй да ти кажа! В атомните централи след различните процеси остават остатъци, които не могат да се използват. Но те са силно радиоактивни, носят смърт където и да се намират.

— Тогава много добре правят, че ги хвърлят във водата.

— Глупости, Портър... Обикновено остатъците се поставят в дълбоки, бетонирани складове, които след това се завиждат. Както се вижда на собствениците на атомните централи този начин не им допада... Твърде е скъп. И те намерили разрешението като заразяват водите на океана.

— Е, и после?...

Пробуден от своето безразличие, Портър слушаше сега с внимание думите на Лийч.

— През този район има много подводни течения. Първо, сандъците могат да бъдат разбити. Водите ще се заразят и след това... Не, не можеш да си представиш това! Населението на всички острови, включително и това на Япония, милиони хора ще бъдат поставени в смъртна опасност! Портър, трябва да направим нещо! Да им попречим!

— Да им попречим, ли?! Глупак... до как?

— Да посочим на света това що знаем.

— Добре, но потопените досега сандъци? Те са под нас, а с тях и опасността! Това не може да се избегне!

— Вярно, Портър, но аз познавам хора, които могат да прочистят заразените води. — Фреди Лийч мислеше за биоложката Номо-сан от японския океанографски параход „Тана-мару“. — Той сега е някъде наблизо. Ти си летец, нали Портър? На борда има хеликоптер. Какво ще стане ако през нощта...

Фреди млъкна, тъй като вратата внезапно се отвори и влезе помощник капитанът с неговата синя кърпа в ръце.

— Твоя ли е? — погледът му се заби в очите на Фреди. Той не го свали докато Фреди не кимна с глава.

Тогавя Морис направи крачка напред, извади пистолета си, зареди го и извика:

— При капитана, ходом марш!

Фортунаго го чакаше. Хибарес, пребледнял, хвърляше към капитана убийствени погледи.

— Друг шпионин — изсумтя той. — Ще ми платиш за това, Фортунаго!

Капитанът стана бавно и се приближи до Лийч. Сви юмрук и го стовари право в лицето му. Лийч се олюля, но запази равновесие и с прав удар прилепи капитанът до стената.

Обаче Морис, който се намираще зад Лийч, го удари по главата с дръжката на пистолета. Фреди почувствува остра болка. Разпери ръце настрана, като че ли търсеше опора, колената му се подгънаха и той падна на пода. За да се успокои Фортунаго ритна няколко пъти, след което нареди на Морис да го изнесе от каютата.

* * *

Когато Фреди дойде на себе си, наоколо цареше пълен мрак. Над него блестяха звездите също като в оная нощ на „Тана-мару“, когато Номо-сан...

Появилият се шум го накара да дигне глава. Нечия сянка се наведе над нето и му зашепна:

— Лийч, аз съм, Портър! Добре ли си? Наредиха Уилкинс да те пази, но аз го почерпих с уиски и той заспа. Ето го, лежи там и хърка. Нямаме време за губене. Всичко съм приготвил. В резервоара на хеликоптера има достатъчно гориво. Хвани се за мен... така... а сега, хайде!

Лийч се опита да стане, но застана от болка. Роб го взе под ръка и го завлече до хеликоптера. Водоравното витло с грохот се завъртя.

Дежурните моряци не се намесиха, тъй като на борда на „Силвър стар“ никой не се пъхаше в работи, които не го засягат. Докато капитанът и Хибарес разберат какво става и излязат на палубата, хеликоптерът, подобно на гигантска оса, се намираще на сто метра над кораба. Изстрелите на пистолета подир двамата бегълци не достигнаха целта и скоро хеликоптерът изчезна в нощта.

Не бяха изтекли и пет минути от излитането и морето започна да бучи, да клоkochи във водовъртежи. Далечен шум долиташе от дълбочините силно нарастваше и се превръщаше накрая в топовен гърмеж. Морето приличаше на потоци лава и горещи въздушни маси се издигнаха до височината, на която летяха. Тук-там подводните експлозии вдигаха във въздуха водни маси, високи няколко десетки метра, които падаха обратно под формата на топъл дъжд. Бели пари се разстлаха като воал върху цялото пространство на океана, който изглеждаше като покрит с памук. Лийч се чувствуваше по-добре и гледаше през кабината неясните очертания на горящите вълни. В далечината видя светлините на кораба „Силвър стар“, със обърнат нагоре корпус. Една по една неговите светлини изгаснаха погълнати от вълните. Остана само една бяла светлина като самотна звезда, но и тя също се загуби. „Силвър стар“ потегли към онова пътуване откъдето няма връщане.

След като летяха няколко минути, Роб забеляза светлинните сигнали на един друг кораб, който също потъваше. Хеликоптерът се принизи бързо, направи кръг около претърпелият корабокрушение кораб и Роб запали прожектора. На неговата светлина те видяха безнадеждното положение на хвърлилите се в горящите вълни. Но на командния мостик, който все още се издигаше на няколко метра над водата, махаха с ръце три силуета.

Хеликоптерът започна да се снишава все по-надолу. Портър и Лийч чувствуваха през стените на кабината горещината на вълните.

Фреди позна кораба. Това беше „Тана-мару“. „Тана-мару“ с професор Окава и с... Номо-сан.

Фреди направи знак на Роб да слезе още надолу. Хеликоптерът сега се намираще на не повече от десет метра над кораба.

Въпреки болките си, Лийч стана и хвърли спасителната въжена стълба. Някой отдолу я хвана и започна да се изкачва, след него втори и накрая трети. През белите пари Фреди не можеше да ги разпознае. Хеликоптерът отскочи нагоре и като взе височина се изтръгна от прегръдките на смъртта... Телата на тримата висяха между черното небе и неспокойните води. Те се изкачваха бавно и тежко. Фреди Лийч се наклони и видя лицето на първия от спасените. Това беше Номо-сан! Той разтвори ръце, прегърна я и я прибра в кабината. След това целуна горещите бузи на момичето, което не можа да го познае.

След шест месеца в лабораторията на океанографския кораб „Окава-мару“, Фреди Лийч и младата му жена Номо-сан стояха наведени над Гайгер-Мюлеровия индикатор. Проверяваха последната проба от водата, взета на хиляди метра дълбочина. Те напрегнато сезираха в стрелката на индикатора, която бавно се движеше по циферблата...

* * *

— Почти чиста, — каза Фреди с искрящи очи. — Водата повече не е опасна.

— И аз се надявам, че повече никога няма да бъде! — отвърна Номо. Погледът на Лийч обгърна хоризонта.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
7/1960 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.